

prima instanță: D. Dulghieru
instanța de apel: A. Panov,
L. Popova, M. Moraru

dosarul nr. 2ra-2861/14

ÎN C H E I E R E

23 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii - Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției și Bernicov Maxim, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bernicov Maxim împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și instanțelor judecătorești, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014,

c o n s t a t ă

La 05 aprilie 2013 Bernicov Maxim a înaintat cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la încasarea sumei de 5789,48 lei, cu titlul de prejudiciu material și suma de 1500000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În motivarea acțiunii a invocat, că la 07.05.2012 împreună cu prietenul său Covaș Sergiu aflându-se în zona de control vamal a Aeroportului internațional Chișinău a fost reținut de colaboratorii poliției, încătușați și transportați la C.P.R. Hîncești, fiind informați că sînt bănuși de comiterea omorului cetățeanului Galanciuc Andrei.

La 07.05.2012, ora 22.15 procurorul în Procuratura Hîncești Grigore Clevadî a întocmit procesul-verbal de reținere a acestuia cu participarea în calitate de apărător a tatălui său - Bernicov Anatolie. În procesul-verbal de reținere în rubrica „Temeiurile și motivele reținerii a fost indicat că se bănuiește de comiterea infracțiunii prevăzute de

art.145 alin. (2) lit. i) din Codul penal și anume în aceea că el la 27.04.2012, împreună cu Sergiu Covaș și Mîra Alexandru l-au omorât pe cetățeanul Andrei Galanciuc. La fel, s-a indicat că, temeiurile reținerii constituie faptul menționii de către succesorul legal al victimei că a săvârșit infracțiunea, depistării pe hainele sale a urmelor infracțiunii și încercarea de a se sustrage de la organul de urmărire penală.

Ulterior, la ora 23.15 s-a încheiat întocmirea procesului-verbal și începând cu ora 23.25 pînă la 23.55 a fost audiat în calitate de bănuț, după care a fost plasat într-o celulă din I.D.P. C.P.R. Hîncești.

Menționează că, condițiile de detenție au fost deplorabile, pe care motiv starea fizică și psihică s-au agravat. Din cauza condițiilor inumane, în timpul aflării în arest preventiv pe suprafața latero-posterioară treimea medie a coapsei stîngi i-a apărut echimoză de formă ovală de culoare brun-violacee cu nuanța verzui-gălbui la periferie, în centru de intensitate mai pală 8x6 cm., iar pe suprafața laterală treimea inferioară coapsa stînga - o echimoză ovală, colorație asemănătoare 3,4x3 cm, ceea ce se confirmă prin Raportul de constatare medico-legală nr.2140 din 16.05.2012 cu anexă fotografică.

În circumstanțele respective, se menționează că starea sănătății părinților săi la fel s-a înrăutățit considerabil, de către sursele media au fost difuzate reportaje referitor la cele întîmplate, și în comentariile cărora s-au făcut referire la numele acestuia.

De asemenea, relevă că la 09.05.2012 colaboratorii poliției au efectuat percheziții în casa părintească, însă careva bunuri indicate în încheierea de autorizare a percheziției nu au fost depistate.

La 10.05.2012, ora 17.05 lui Bernicov Maxim i-a fost înaintată învinuirea în baza art.145 alin. (2) lit.(i),(j) din Codul Penal, fiindu-i învinuit faptul că, în perioada de timp de la 26.04-05.05.2012, data și ora exactă la moment nu a fost posibil de stabilit, în regiunea ocolului silvic Logănești, r-nul Hîncești, parcela nr.66, acționând în comun cu Sergiu Covaș și Alexandru Mîra, cu deosebită cruzime, intenționat cu aplicarea armei de model neidentificat, au comis omorul lui Andrei Galanciuc, după care în scopul ascunderii urmelor infracțiunii au incendiat cadavrul.

La 10.05.2012 procurorul în Procuratura Hîncești Grigore Clevadî a înaintat în adresa judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Hîncești demersul cu privire la aplicarea măsurii preventive arestul în privința lui Bernicov Maxim pentru un termen de 30 de zile.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Hîncești s-a admis parțial demersul procurorului, s-a dispus aplicarea măsurii preventive arestul în privința lui Bernicov Maxim pentru un termen de 10 de zile.

Prin ordonanță procurorului în Procuratura Hîncești Grigore Clevadî din 14.05.2012 s-au scos de sub urmărire penală, s-au eliberat și a fost revocată măsura preventivă în privința lui Bernicov Maxim, Sergiu Covaș și Alexandru Mîra.

Menționează Bernicov Maxim că, evenimentele descrise i-au cauzat un prejudiciu material, format din cheltuielile suportate pentru tratamentul său și al părinților ce se confirmă prin înscrisurile prezentate.

Totodată, deoarece a fost învinuit fără nici o probă de comiterea unei crime grave, i-a fost cauzat suferințe fizice și psihice, fiindu-i lezate drepturile sale personal nepatrimoniale, precum și defăimat numele familiei sale.

Urmare celor menționate consideră că, fără temeiuri legale, motive relevante, suficiente, justificate în mod obiectiv, fără probe concludente și pertinente, a fost reținut

de organele de drept și apoi arestat de către instanța de judecată pe un termen de 10 zile. A fost izolat de societate începând cu 07.05.2012 până la 14.05.2012, din care motiv nu a plecat în Federația Rusă, fiind reținut în aeroport.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17.03.2014 s-a admis parțial acțiunea declarată de Bernicov Maxim, s-a încasat din contul bugetului de stat în beneficiul lui Bernicov Maxim suma de 4822,70 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material și suma de 15000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral, în total suma de 19822,70 lei, iar în rest pretențiile s-au respins.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014 s-au respins apelurile declarate de Bernicov Maxim, Ministerul Justiției și Procuratura Generală și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 17.03.2014.

La data de 05 august 2014 Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței ierarhic inferioare în partea încasării prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei hotărâri prin care sumele acordate cu titlu de reparare a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată să fie diminuate la limitele rezonabile.

În motivarea recursului Ministerul Justiției a invocat, că instanțele de judecată nu au apreciat corespunzător circumstanțele importante pentru examinarea cauzei. La aprecierea sumei acordate cu titlu de prejudiciu moral, instanțele de judecată nu au respectat criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie rezonabile, proporționale și echitabile.

La data de 11 septembrie 2014 Bernicov Maxim a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii în volum deplin.

În motivarea recursului Bernicov Maxim a invocat, că suma acordată cu titlu de reparare a prejudiciului moral nu este proporțională suferințelor psihice și fizice cauzate în rezultatul acțiunilor ilegale ale organului de urmărire penală și instanțelor judecătorești.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursurile declarate nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentele invocate în recursuri, cu privire la aprecierea eronată de către instanțele ierarhic inferioare a cuantumului prejudiciului moral nu poate fi reținut pe motiv că instanțele de judecată au raportat corespunzător condițiile de apreciere a prejudiciului moral cauzat la circumstanțele cauzei, fapt ce a determinat estimarea justă a sumei de 15000 lei, dispusă a fi încasată pentru repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și a instanțelor de judecată.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că "... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes." (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Circumstanțele cauzei au fost determinate de instanțele de judecată și apreciate corect cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Colegiul concluzionează, că din conținutul cererilor de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursuri nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Ministerul Justiției și Bernicov Maxim

ca inadmisibile.

În conformitate cu art.432, art.433, art.440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursurile declarate de Ministerul Justiției și Bernicov Maxim se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan